

HAMMERFEST
KOMMUNE

Barn og unge

Veiledning av nytilsatte nyutdannende barnehagelærere i
Hammerfestbarnehagen (revidert høsten 2018)

Innledning

Kunnskapsdepartementet og KS har inngått en avtale om at det skal arbeides målrettet for at nyutdannede i barnehage og skole skal få et tilbud om veiledning.

St.meld. 22 (2010-2011) Motivasjon-Mestring-Muligheter: «Departementet vil arbeide målrettet for at veiledning til nyutdannende lærere skal bli et ordinært tilbud i alle kommuner»

St.meld 41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen:....»alle nyutdannede lærere i barnehage og skole bør tilbys veiledning det første året i yrket. Veiledning bidrar blant annet til at de nyutdannende bedre ser nytten av det de har lært i utdanningen og styrer sin faglige identitet.».

Veiledning av nyutdannede lærere – barnehage, grunnskole og videregående opplæring:
«Barnehagelærer- og læreryrket er spennende, krevende og komplekst. Denne kompleksiteten kan ikke fullt ut læres i en grunnutdanning. Enkelte sider læres når man har begynt å arbeide.

Planen er et viktig steg mot en systematisk veiledning av nyutdannede barnehagelærere i Hammerfestbarnehagen, og bygger på erfaringer vi har gjort siden 2012, samt føringer sentralt for å sikre eiers ansvar for å tilby veiledning. Veiledningen skal sikre best mulig overgang mellom utdanning og yrke, og skal bidra til å rekruttere og beholde dyktige barnehagelærere i Hammerfestbarnehagene.

Barnehageeier har ansvar for at nytilsatte nyutdannede barnehagelærere får et tilbud om veiledning, og styrer har ansvar for gjennomføring av tilbudet. Kommunen som lokal barnehagemyndighet, skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal ha etablerte arenaer for dialog og samarbeid med barnehageeier, arenaer som blant annet skal motivere eiere og spre informasjon om veiledning.

I Hammerfest kommune ønsker vi å sikre at alle tar ansvar for oppgaven, og samarbeider i hele barnehagesektoren for å lykkes med et systematisk og kvalitetsmessig godt veiledningstilbud til nyutdannede barnehagelærere i alle barnehager.

Suksessfaktorer

- Etablere godt samarbeid mellom private og kommunale aktører i veiledningen
- Egen koordinator i sektor for Barn og unge
- Tilbudet er forankret i introduksjonsprogrammet for nytilsatte
- Møteplasser/samlinger for nyutdannede barnehagelærere for faglig påfyll og erfaringsutveksling
- Utgangspunkt i nyutdannedes utfordringer og behov, at de kan påvirke innhold
- Avsett tid for veiledere for å forberede og gjennomføre veiledning
- Veiledere har mulighet til å delta i faglig nettverk for veiledere
- Erfarne og godt kvalifiserte veiledere som bidrar til den nyutdannedes profesjonelle utvikling og læring
- Veiledningskompetanse hos veiledere, og mulighet for å ta videreutdanning rettet mot veiledning av nyutdannede barnehagelærere
- Systematisk veiledning over tid.

Hammerfest kommune - barnehageeier

Hammerfest kommune har fokus på kvalitet i barnehage, og systematisk oppfølging og veiledning av nyutdannede barnehagelærere er en del av arbeidet. Vi definerer barnehagelærere som nyutdannet det første året etter endt utdanning, men her må barnehagen selv vurdere og ta individuelle hensyn med tanke på videre oppfølging.

Målet med veiledning er:

- Gode overganger mellom utdanning og arbeidsliv
- Rekruttere og beholde barnehagelærere
- Trygghet, trivsel og utvikling i arbeidet
- Støtte i profesjonsutvikling
- Sikre kvalitet i barnehagene

Overgang mellom utdanning og arbeidsliv kan være utfordrende. Det er viktig å sikre at alle nyutdannede får en god start. I årene fremover trenger Hammerfestbarnehagene mange nye ansatte, og rekruttering av barnehagelærere er en stor utfordring. I stillingsannonser må informasjon om veiledning av nyutdannede tas med for å tiltrekke søkere til Hammerfestbarnehagene.

Oppfølging og veiledning

Alle barnehager i kommunen sender inn melding innen 25. august til Sektor for Barn og unge om nyutdannede i sin barnehage (navn, mobilnummer og mailadresse). Tilsettes det flere gjennom året, meldes de inn fortløpende.

De nyutdannede blir invitert til den første samlingen i begynnelsen av september. Innhold i første samling er:

- Å etablere kontakt
- Å være nyutdannet, hvordan oppleves det
- Lederrollen
- Å arbeide med egen profesjonsutvikling
- Organisering av veiledning, nettverkssamlinger
- Velge tema for videre samlinger
- Verdien av veiledning

Organisering og ansvar

Gjennom utdanningen blir barnehagelærere kvalifisert for yrket. Det er likevel sier ved arbeidet som læres gjennom erfaring og praksis. Målrettet veiledning skal sikre en best mulig overgang mellom utdanning og yrke. Veiledningen skal bidra til refleksjon over eget arbeid og gi støtte i mestring av forventninger og krav. Målsettingen er læring og utvikling.

I Hammerfest kommune organiserer vi veiledningen slik:

- Nettverkssamlinger for nyutdannede barnehagelærere i kommunale og private barnehager
  - Ansvar for samlingene: Sektor for Barn og unge avdeling barnehage
  - Halvdagssamling – 2 hver høst og 2 hver vår
    - **Innhold:**
    - Aktuelle tema/felles informasjon
    - Styringsdokumenter for barnehage
    - Kommunens som system i forhold til barnehagedrift
    - Regionsamarbeidskontor (RSK) samarbeid
    - Samarbeid med forebyggende tjenester
    - Opplæringsloven/andre lovverk
    - Yrkesetikk
    - Rolleforståelse
    - Å gå fra student til arbeidstaker
    - Organisering
    - Ledelse
    - Samarbeid
    - Personalforhold
    - Ledelse av barnegrupper
    - Utfordringer i relasjon til enkeltbarn

- Barn med spesielle behov
  - Leder og samarbeid med personalet
  - Konfliktbehandling og kommunikasjon
  - Samarbeid barnehage – hjem
  - Tidspress
  - Rollemodell
- **Nettverksgrupper**
    - Ansvar for samlingene: Sektor for Barn og unge, avdeling barnehage
    - 1,5 time – 1-3 ganger mellom nettverkssamlinger

Arbeidsformer:

- Samtaler/drøfting av aktuelle problemstillinger
- Både den nyutdannede og fagansvarlig kan melde inn tema
- Samtale/veiledning i grupper
- Tema som det foreleses om

Barnehagenivå – i den enkelte barnehage

Virksomhetsleder har ansvar for å tilrettelegge for oppfølging og veiledning av nyutdannede og nytilsatte barnehagelærere. Det skal lages en plan for arbeidet.

- Oppfølging og veiledning i den enkelte barnehage med utpekt veileder/mentor som har erfaring og er kvalifisert til oppgaven
  - Ansvar: styrer i den enkelte barnehage
  - Det må settes av tid til veiledning, dette planlegges i driften i barnehagene og tidfestes
  - Veiledning ved behov utover dette kan avtales
  - Vi anbefaler at det settes av tid til veiledning hver 14 dag de to første månedene og videre 1 gang pr måned de neste månedene.

Det anbefales at den nytilsatte, nyutdannede barnehagelæreren får en fadder som også skal bidra til å trygge og ivareta den nye i en introduksjonsfase. Dette bør ikke være en faglig veileder.

Barnehagene kan samarbeide om veiledning. Det kan for eksempel etableres en felles veiledergruppe som gir tilbud til flere barnehager, og gir veiledning til nyutdannede barnehagelærere i de ulike barnehagene. Dette kan være en stor fordel spesielt i små barnehager, men også større barnehager kan ha fordeler av et slikt samarbeid.

Plan for oppfølging/veiledning i Hammerfestbarnehagene

- Det skal være avsatt tid til veiledning innenfor planfestet arbeidstid
- Veileder må få tid til forberedelse og gjennomføring av veiledningen
- Informasjon om barnehagen skjer via introduksjonssamtalen
- Veiledning må være tilpasset den nyutdannedes behov og ønsker
- Veiledning må ta utgangspunkt i tema som nevnt ovenfor
- Den nyutdannede leverer veiledningsgrunnlag til sin veileder

Referanser:

Nettside for nasjonalt nettverk for veiledning av nyutdannede lærere: <https://www.nyutdannede.no/>

Veiledning av nyutdannede kan du finne på Utdanningsdirektoratets sider: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/veiledning-av-nyutdannede/>

Kunnskapsdepartementets veileder med prinsipper og forpliktelser for veiledning av nyutdannede nytilsatte som gjelder fra 10.09.18 til 31.07.21, beskriver hvordan gode veiledningsordninger kan utformes og gjennomføres lokalt:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/0081e41fad994cfdbb4e0364a2eb8f65/veiledning-av-nyutdannede-nytilsatte-larere-i-barnehage-og-skole.pdf>

Litteratur:

- Bergsvik, E.; Grimseth, G & Nordvik, G (2005): Den første tiden i yrket. Nordisk pedagogikk 25 (1) s. 67-78
- Bergsvik, E-; Grimseth G. og Nordvik, G. (2004): I hvor stor grad reflekterer lærerutdanningene over den praktiske hverdagen nyutdannede lærere møter? Magasin for ledere (2) s. 24-28
- Øarsem, A-S (2008). I.T Løkengard Hoel, B. Hansen, P. Jakhelln & Østrem (red): Det store spranget. Ny som lærer i skole og barnehage. Trondheim: Tapir Akademisk forlag
- Ødegård, E (2005): Veiledning av nyutdannede førskolelærere. HIO-Hovedfagsrapport nr. 1. Oslo. Høgskolen i Oslo